

Tredjelandssmedborgare som innehar ett kombinerat arbetstillstånd som erhållits i enlighet med den italienska lagstiftning varigenom ett unionsdirektiv har införlivats har rätt till ett sådant födelsebidrag och moderskapsbidrag som föreskrivs i italienska bestämmelser.

De italienska myndigheterna vägrade att bevilja födelsebidrag och moderskapsbidrag till flera tredjelandssmedborgare som lagligen vistades i Italien och som innehade ett kombinerat arbetstillstånd som erhållits i enlighet med den italienska lagstiftning varigenom direktiv 2011/98¹ har införlivats. Detta motiverades med att dessa personer, i strid med de krav som uppställs i lag nr 190/2014 och lagstiftningsdekret nr 151/200, inte innehade ställning som varaktigt bosatta.

Enligt lag nr 190/2014, som inrättat ett födelsebidrag för varje barn som föds eller adopteras, betalas nämligen bidraget ut månadsvis till italienska medborgare, medborgare i andra medlemsstater och tredjelandssmedborgare som innehar ett uppehållstillstånd för varaktigt bosatta, för att främja barnafödandet och bidra till utgifterna för det. Enligt lagstiftningsdekret nr 151/2001 ska ett moderskapsbidrag beviljas för varje barn som fötts den 1 januari 2001 eller senare, eller för varje minderårig i fosterhemsplacering inför adoption eller som adopterats utan fosterhemsplacering, till kvinnor som är bosatta i Italien, och som är medborgare i Italien eller i en annan medlemsstat i unionen eller innehar ett uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

De berörda tredjelandssmedborgarna bestred detta avslag vid de italienska domstolarna. Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien) ansåg i samband med prövningen av dessa mål att systemet med födelsebidrag stred mot flera bestämmelser i den italienska konstitutionen och ställde därför frågor till Corte costituzionale (Författningsdomstolen, Italien) om huruvida lag nr 190/2014 var förenlig med konstitutionen, i den mån det i denna bestämmelse uppställs krav på att tredjelandssmedborgare ska ha ställning som varaktigt bosatta för att kunna beviljas födelsebidraget. Den sistnämnda domstolen har av samma skäl även att pröva huruvida lagstiftningsdekret nr 151 om moderskapsbidrag är förenligt med konstitutionen.

Corte costituzionale (Författningsdomstolen, Italien) ansåg att förbudet mot godtycklig diskriminering och skydd av moderskap och barn, vilka garanteras i den italienska konstitutionen, skulle tolkas mot bakgrund av de bindande anvisningar som ges i unionsrätten och begärde därför att EU-domstolen skulle precisera räckvidden av rätten till tillgång till sociala förmåner som erkänns i artikel 34 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och rätten till

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/98/EU av den 13 december 2011 om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandssmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat (EUT L 343, 2011, s. 1).

likabehandling inom området för social trygghet enligt artikel 12.1 e i direktiv 2011/98 för arbetstagare från tredjeland².

I sin dom, som meddelats av stora avdelningen, bekräftar domstolen att tredjelandsmedborgare som innehar ett kombinerat tillstånd, i enlighet med artikel 12.1 e i direktiv 2011/98, har rätt till det födelsebidrag och moderskapsbidrag som föreskrivs i de italienska bestämmelserna.

Domstolens bedömning

Domstolen preciserar inledningsvis att eftersom artikel 12.1 e i direktiv 2011/98 utgör ett konkret uttryck för den rätt till sociala trygghetsförmåner som föreskrivs i artikel 34.1 och 34.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna ska frågan huruvida de italienska bestämmelserna är förenliga med unionsrätten prövas enbart mot bakgrund av detta direktiv.

Domstolen ska vidare, eftersom tillämpningsområdet för denna bestämmelse i direktivet – som hänvisar till förordning nr 883/2004³ – fastställs i denna förordning, pröva huruvida det aktuella födelsebidraget och moderskapsbidraget utgör förmåner som omfattas av de grenar av social trygghet som anges i artikel 3.1 i nämnda förordning.

Vad gäller födelsebidraget noterar domstolen att detta bidrag automatiskt beviljas hushåll som uppfyller vissa objektiva, i lag definierade kriterier, utan att det görs någon individuell och skönsmässig bedömning av sökandens personliga behov. Det rör sig om en kontantförmån som, genom ett bidrag från det allmänna till en familjs budget, bland annat är avsedd att lindra den börda som utgifter för underhåll av ett nyfött barn eller nyligen adopterat barn medför. Domstolen drar därav slutsatsen att detta bidrag utgör en familjeförmån i den mening som avses i artikel 3.1 j i förordning nr 883/2004.

När det gäller moderskapsbidraget påpekar domstolen att det beviljas eller nekas med hänsyn till – utöver den omständigheten att det inte finns någon rätt till moderskapsersättning som har samband med ett anställningsförhållande eller utövande av ett fritt yrke – de ekonomiska medlen i det hushåll som modern ingår i, på grundval av ett objektiva och i lag definierat kriterium, nämligen den ekonomiska situationen-indikatorn, utan att den behöriga myndigheten kan beakta andra personliga omständigheter. Detta bidrag är dessutom hänförligt till den gren av social trygghet som avses i artikel 3.1 b i förordning nr 883/2004.

Domstolen finner att födelsebidraget och moderskapsbidraget omfattas av de grenar av social trygghet avseende vilka de tredjelandsmedborgare som avses i artikel 3.1 b och c i direktiv 2011/98 har rätt till likabehandling enligt direktivet.

Med hänsyn till att Italien inte har utnyttjat den möjlighet som direktivet ger medlemsstaterna att begränsa rätten till likabehandling⁴, finner domstolen att de nationella bestämmelser enligt vilka dessa tredjelandsmedborgare inte har rätt till nämnda bidrag inte är förenliga med artikel 12.1 e i detta direktiv.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

² Dessa arbetstagare är de som avses i artikel 3.1 b och c i nämnda direktiv, det vill säga för det första, tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstat i andra syften än arbete, har tillstånd att arbeta och har ett uppehållstillstånd i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (EGT L 157, 2002, s. 1), och för det andra, tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstat för att arbeta.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1).

⁴ Denna möjlighet föreskrivs i artikel 12.2 b i direktiv 2011/98.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127